

“La coberta prevista per l’editor holandès em va fer retocar la protagonista”

Laia Fàbregas (Barcelona, 1973), autora de *La nena dels nou dits* (2008) i *La llista* (2010), publica a Amsterdam Llibres la novel·la *Dies de cel groc*.

—Com vàreu fer en les vostres novel·les anteriors, l’únic que teníeu en començar-la era la primera frase?

—No. En aquest cas vaig començar amb la imatge d’una enxaneta que, en una jornada castellera, quedava encallada, li relliscava el peu i per por va tornar a baixar quan era a mig camí. Es va abraçar a la mare, plorant, perquè devia pensar que per culpa seva el castell no s’havia carregat. Vaig seguir amb la idea d’aquesta nena i com creixem amb el pes dels records desagradables. Però a poc a poc l’escena es va anar esvaint i vaig començar a parlar de la nena. Després apareix en Nil, el germà, i a partir d’aquí es construeix la història. Al principi no pensava que en Nil tindria tant de pes, pensava que tot giraria al voltant de la Sira i la seva amiga Rut.

—El lector pot concloure que als dos germans els costa trobar els seus camins perquè els pares se separen.

—No diria que les maneres diferents com els dos germans viuen la separació sigui l’únic tema però sí que hi es dominant.

—Els cels grocs no tenen cap mena de connotació, no actuen com a metàfora.

—És una mena de pacte o secret que té la colla castellera i que els fa sentir units, perquè són els únics que ho entenen. A la Sira, el fet de sentir-se lligada a la colla, amb un sentiment familiar, la fa sentir més bé que a casa.

—Finalment, ni existiran els cels grocs ni persistirà l’amistat.

—Potser és una manera molt forta de dir-ho perquè tot és relatiu. Millor dir que, a vegades, el que sembla important a la vida en un moment determinat resulta que no ho és gens. O bé que, quan ets jove, veus la vida d’una manera i de gran tot no és com ho pensaves.

—A en Nil li feu trobar l’estabilitat, gairebé la felicitat, en una vida de poble senzilla.

—Amb espai per a escriure perquè acaba fent-se escriptor.

JORDI PLAY

Laia Fàbregas publica la novel·la *Dies de cel groc* a Amsterdam Llibres.

—Per donar pas a en Nil us va caldre separar la Sira de la Rut, que es casa i quan es tornen a trobar, al cap d’uns anys, l’amiga viu, divorciada, amb tres fills.

—Es deixa de parlar de la Rut no pas perquè entri en Nil, sinó perquè, en estudiar coses diferents, les seves vides se separen, com passa tan sovint. A vegades et preguntes com és que eres amic d’aquelles persones, de jove. També em serveix per a dir que d’una relació entre dues persones cadascuna recorda coses diferents.

—En Nil ja és distant, reservat i solitari, abans que el pare, que ja no para gaire per casa, no se’n vagi de casa. No fa de germà gran. Per tant, tenim una protagonista, la Sira, desvalguda, desorientada, no?

—Però quan és petita no se n’adona perquè desconeix que la seva família és diferent de les altres. No pateix cap trauma. El trauma ve quan li revelen, li descobreixen els secrets que li han amagat tant de temps i és llavors

quan entén l’actitud del germà. De petita accepta amb naturalitat que la mare se’n vagi a França i s’inventi herba vermella. Quan som petits ens ho creiem tot, dels pares.

—Les novel·les anteriors les heu escrit primer en neerlandès. I aquesta?

—La vaig començar en català i de tant en tant escrivia en holandès algunes històries curtes, deslligades del fil narratiu. Em sortia així. Després vaig traduir aquests fragments al català. I un cop enllestida l’he traduïda a l’holandès, perquè ha sortit a Holanda al mateix temps que l’edició catalana.

—Les cobertes de les dues edicions són semblants?

—Són idèntiques, pel que fa a la il·lustració, la foto d’una dona amb tot el cap embenat com si fos un casc que li tapés la cara. Els holandesos ja la tenien feta de feia temps, abans que acabés el llibre, i la portada em va semblar tan interessant que vaig retocar una mica el personatge de la Sira, que al principi no era tan inabastable o misteriós. La il·lustració em va ajudar, doncs, a concretar unes coses que faltaven per lligar. Em va inspirar, de la mateixa manera que em deixo inspirar per les coses que veig, per les coses que m’expliquen.

Lluís Bonada